

An organ of the Esperanto Association of Britain

Organo de Esperanto-Asocio de Britio

No. 43, October–December 2008 ★ N-ro 43, oktobro–decembro 2008

ISSN 1741-4679

International communication without discrimination ★ Respect for all cultures
Internacia komunikado sen diskriminacio ★ Respekto por ĉiuj kulturoj

Images from the World Congress in Rotterdam

At the end of July, 1,760 people from 73 countries took part in the 93rd World Congress of Esperanto in Rotterdam, including 53

from Britain. Here and on page 2 are a few pictures from aspects of this year's largest demonstration of cross-cultural respect.

- **Free ticket to the Language Show at Olympia worth £10 with this issue!**

(see page 5)

- **Burundi joins World Esperanto Association – UEA now has 69 national associations**

(see page 10)

Top: Esperanto-speaking children from the Children's Congress at the Closing Ceremony. Above: Visitors crowd round the EAB stand. Right: The congress hall De Beurs in the centre of Rotterdam.

Ĉiam espero!

Esperable vi indulgos al mi la Esekvan personan historieton, kiu eble amuzos ankaŭ vin.

Dum mi forestis ĉe la ĵusa Universala Kongreso, alvenis hejme ekzempleroj de mia verko *Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto*. Reveninte, mi trovis, ke mia patro, 92-jara, legis jam preskaŭ la tutan libron. Kun ioma surprizo, mi demandis: "Ĉu vi ĉion legas?" "Jes," li respondis, "mi trovas ĝin fascina." Tio kompreneble kontentigis min, des pli ĉar dum jardekoj mi spertis incitojn pro mia esperantisteco, plej ofte de li.

Post kelkaj tagoj li propriniciate diris: "Eble mi devus legi tiun biografion pri Zamenhof." Temis pri la anglalingva verko de Marjorie Boulton, kiu staris sur salona librobreto. Li efektive finlegis ĝin, kaj rimarkinte la surskribon sur la ŝirmopaĝo, aldonis: "Ho, vi fakte donacis ĝin al mi okaze de Kristnasko de 1968, sed mi neniam legis ĝin."

Ĉiam restas espero!

Geoffrey Sutton

Top: Renowned Icelandic poet Baldur Ragnarsson lecturing at the Congress University. Above left: Gbeglo Koffi from Togoland presents the progress of Esperanto in Africa. Above right and bottom left: Busy corridors. Bottom right: The popular auction with Humphrey Tonkin.

Unfortunately, the main hall and many of the rooms were too dark for much successful photography, caused mainly by the grey and black decor!

- Material for the next issue of *EAB Update* should be with the editor no later than 25 November.
- Materialo por la venonta numero de *EAB-Ĝisdate* atingu la redaktoron plej laste la 25-an de novembro.

EAB-Update / *Ĝisdate* is a quarterly organ of the **Esperanto Association of Britain** / estas kvaronjara organo de **Esperanto-Asocio de Britio, Esperanto House / Esperanto-Domo, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE.**

Tel. 0845 230 1887 or +44 (0)1782 372141

Fax / fakse: on request / laŭpete

E-mail / rete: eab@esperanto-gb.org

Websites / ttt-paĝaroj: www.esperanto-gb.org
www.esperantoeducation.com

□ Membership of EAB costs £25 a year (£20 concession); supporter or youth member £10 / Membrigi en EAB kostas £25 pundojn jare (£20 rabatite); subtenanto aŭ juna membro pagas £10 pundojn.

☆

□ Material for *Update* should be sent by e-mail, computer disk (rtf format, please) or hard copy direct to the editor / Materialon por *Ĝisdate* oni sendu rete (formaton rtf, mi petas), diske aŭ papere rekte al la redaktoro: Geoffrey Sutton, 7 Clover Road, Aylsham, Norwich NR11 6JW; e-mail / rete: gsutton@computekmail.co.uk. Material may be in Esperanto, English, Welsh or Gaelic / Materialo rajtas esti en la lingvoj internacia, angla, kimra aŭ gaela.

□ EAB also publishes the review *La Brita Esperantisto*, wholly in Esperanto / EAB eldonas ankaŭ la revuon *La Brita Esperantisto*, tute en Esperanto.

☆

□ EAB is a registered charity (No. 272676) and an affiliated national association of the **Universal Esperanto Association**, which has official relations with the United Nations and Unesco / EAB estas leĝe registrita bonfara asocio kaj aliĝinta landa asocio de **Universala Esperanto-Asocio (Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 Rotterdam, Nederlando. Tel. 00 31 10 436 1044; fax / fakse: 00 31 436 1751; e-mail / rete: uea@uea.org; www.uea.org)**, kiu havas oficialajn rilatojn kun Unuiĝintaj Nacioj kaj Unesco.

☆

□ EAB is also affiliated to the International League of Esperanto Teachers and the European Esperanto Union / EAB aliĝis ankaŭ al Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI) kaj Eŭropa Esperanto-Unio (EEU).

☆

□ The views expressed in *EAB Update* are not necessarily those of the Management Committee of EAB / La opinioj esprimitaj en *EAB-Ĝisdate* ne nepre estas tiuj de la Administra Komitato de EAB.

A weekend well spent ...

The last weekend in June, the recently elected Management Committee met at Esperanto House for their annual 'Planning Weekend': when they review achievements over the past twelve months and set the course for the coming year. Other meetings are always a race against the clock (a race that John Wells invariably wins!), so it is well worth while, once in the year, taking time for a more strategic overview and appraisal. Everyone, including Angela Tellier, Viv O'Dunne and Stephen Thompson, as well as the Trustees themselves, are asked to prepare comprehensive reports and proposals.

Derek Tatton's resignation for personal reasons just before the AGM left us a little short-handed, so it was agreed to co-opt Hilary Chapman to the Committee. Unfortunately, a long-standing family commitment prevented him from joining us for the weekend.

Possible cooperation with India

We spent some time discussing possible links and collaboration with the Esperanto Federation in India (or Bharat, as they prefer), following the visit by David Kelso and Geoffrey Sutton to the 5th Asian Congress of Esperanto in Bangalore (Bengaluru) in February. The movement there is relatively small but very enthusiastic. In the end, we set aside £500 (in the first instance) and asked David to continue his discussions with the Bharat Federation about possible joint projects.

Biennial elections proposed

We had yet another discussion about our system of elections, which seems rather elaborate for a relatively small organisation.

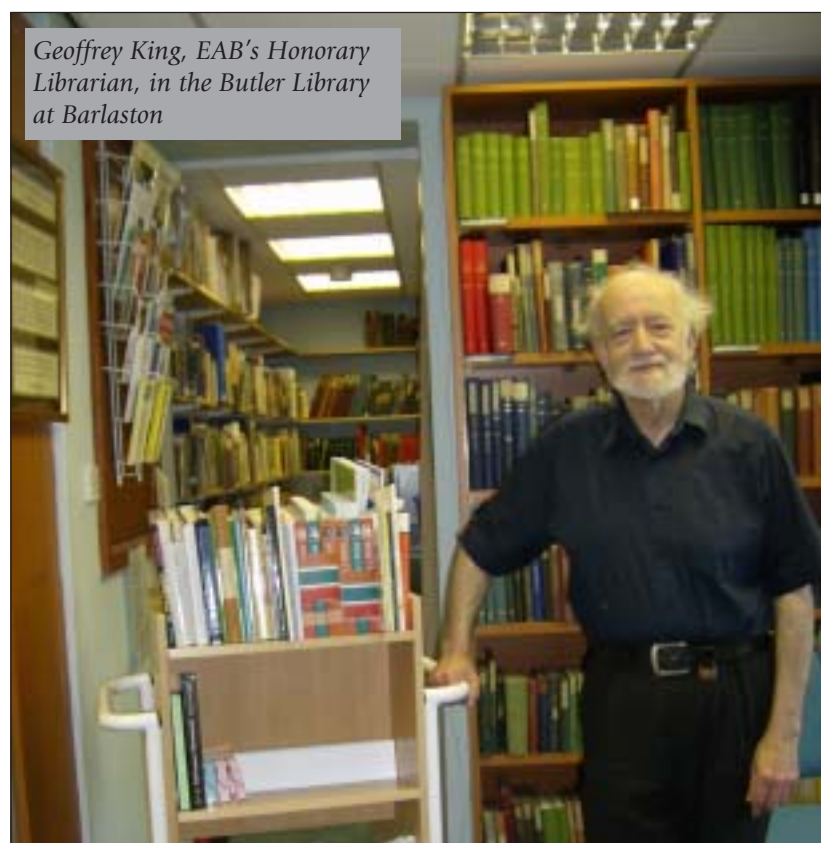
After considering the idea of three-year terms of office (with one-third retiring each year), we eventually decided to propose to next year's AGM that elections be biennial rather than annual. I am sure that there will be a lively discussion!

Angela Tellier and Geoffrey King honoured

We agreed to reactivate the title of 'Fellow' of EAB, which has not been used much of late. It was agreed to award the distinction to Angela Tellier, in recognition of her outstanding contribution to Esperanto Education, through the Springboard initiative and many other achievements; and to consider other possible nominations. Suggestions welcome: nominees must be fully competent in Esperanto, have made a significant contribution to the language and/or the movement

"2010 British Esperanto Congress almost certainly in Llandudno"

and have been in the movement for some years. We also took the opportunity to award Honorary Life Membership (as announced at the AGM) to Geoffrey King, our Honorary Librarian, in recognition of his colossal contribution to the Butler Library

Geoffrey King, EAB's Honorary Librarian, in the Butler Library at Barlaston

over many years. Geoffrey was present, and John Wells presented him with a commemorative letter.

'Springboard' and education

Angela gave us a comprehensive report on Education, especially the Springboard project, and flagged up the major challenges ahead. Her main concern is finding new pilot schools: she appealed to **Trustees, activists and members as a whole to let her know of any possible contacts they have with primary schools, as the key seems to be personal links with (innovative) headteachers.** We also noted problems regarding courses at Wedgwood Memorial College and agreed that henceforth the Association should assume a lead role in developing and promoting these courses (which, historically, enjoyed a somewhat independent status).

Publicity network

Stephen Thompson reported fully on his work on Publicity over the previous nine months, with a generous array of practical proposals for the future. After much discussion, it was agreed that Hilary Chapman will be the Trustee with lead responsibility for Publicity and related matters, that Stephen should continue as 'Publicity Co-ordinator' (receiving a modest honorarium for this work) and that Hilary and Stephen should jointly take forward the ambitious Publicity agenda, with an enhanced budget of £15,000 a year. Among the ideas that they will be pursuing (many of which arose from the 'brainstorming' in Barlaston in March) are new publicity materials, a publicity network (rather than committee), the use of professional PR services, an opinion survey (more likely, piggy-backing on one), a Rapid Response Unit and drawing in the energy of younger members.

Steady flow of new members

Viv O'Dunne reported on the work of Esperanto House, including statistics on membership and book sales. Membership, sadly, continues to fall, although there is a steady inflow of new members (which should mean an eventual plateau in membership). Book sales were also down, but only when major bulk sales (e.g. UEA) fall – generally, the book service is very busy and much appreciated by members.

College future

Paul Gubbins, who chairs the Advisory Committee of Wedgwood Memorial College, joined us for a discussion on the future of the College, which was rather

handicapped by the fact that we have been totally unable to extract any information whatsoever from Stoke-on-Trent City Council. The latest promise is for 'some decisions within a matter of weeks' but, bluntly, we no longer take at face value anything coming from the City Council. There are plenty of rumours around, but no hard information at all; Paul confirmed that the Advisory Committee is in exactly the same situation. It was agreed that the Secretary should write, yet again, expressing our serious dissatisfaction.

British Congresses

Preparations for the 2009 Congress – in Salisbury – are well in hand, with Jean Bisset in the

Angela Tellier, elected Fellow of EAB in recognition of her outstanding contribution to Esperanto Education and the Springboard initiative.

• • **FREE TICKET WORTH £10 WITH THIS ISSUE!** • •

Language Show at Olympia

31 October to 2 November 2008

Esperanto and EAB will be on display at Stand 15 of the Language Show, at Olympia, London.

- It is well worth a visit. You will find a free ticket, worth £10, with this edition of *EAB-Update*. It is valid for any day of the show: Friday, 31 October and Saturday, 1 November 10 am – 6 pm, and Sunday, 2 November 10 am – 5 pm.
- Further information at www.thelanguageshow.co.uk.

lead. The 2010 Congress will almost certainly be in North Wales (Llandudno), subject to successful negotiation of venue etc. Hilary reported that he already had a 'shadow LKK' in place!

Library progress

David Bisset reported, with a large grin, that Michael Seaton has, after five years, completed his listing of the book stock of the Butler Library – a prodigious feat, for which we gave him a present, in gratitude. The main catalogue continues on its measured tread, with completion still some years away. We discussed again possible solutions to the Library's (and the Office's) storage problems.

New publications planned

The only publications this past year have been in the education field, but Edmund Grimley Evans regaled us with a cornucopia of ideas for future publications, both educational and general, including a new edition of *Esperanto for Beginners* (as part of a mini-series, in A6 format, with the existing Mini-Dictionary and a new mini-grammar); perhaps a collection of anecdotes about Esperantists and the Esperanto community (perhaps starting as a series in *La Brita Esperantisto*); and a book comprising existing booklets on the Cornish, Scottish and Gaelic languages, supplemented by sections on Welsh, Irish and Manx? *Conversational Esperanto* is to be reprinted, with improved typeface, as the first print-run is almost sold out.

Finances

We had a long, at times baffling, discussion about the Association's finances, especially our investments. The only concrete decisions were to confirm that our investment policy should be consistently 'ethical', with particular attention to issues

touching on human rights, and (in line with professional advice) to move some assets (about 6%) from cash/fixed interest into 'global equity', when deemed expedient. We shall, however, continue to explore possibilities

for ongoing, independent, affordable professional advice.

And so much more besides, but I would not want to get my genteel readership overexcited, so I shall leave it there for now ...

David Kelso (Hon. Secretary)

BRITA KONGRESO

BRITISH CONGRESS

A celebratory congress

The weekend of April 17th to 20th will be special for Esperantists throughout the world as they will celebrate the 150th anniversary of Zamenhof's birth on the 17th. British Esperantists will also be taking part in the 90th British Congress.

Please come to the lovely old city of Salisbury, and participate

in this double celebratory weekend.

All congress towns have their own special appeal, and offer opportunities to promulgate the virtues of the unique language which is dear to us all. Salisbury, possibly best known for its cathedral and its proximity to Stonehenge, is an ideal congress city: it has beautiful, interesting places to see, but is small enough for the congress to make its mark.

Our venue, Sarum College, is situated in the lovely cathedral

Sarum College – the venue of the next British Esperanto Congress

close itself, and is close to all the other attractions of Salisbury: museums, walks and old inns. The ambience of the 17th-century college is most welcoming, the food is good, and the bedrooms well appointed.

As the programme is developed, further information will be given. The two main themes will be based upon Esperanto culture, and the cultural diversity of Salisbury itself.

Ĝis Salisbury, samideanoj!

Jean J. Bisset

Universala Kongreso en Kubo en 2010

UEA anoncis, ke la Universala Kongreso en 2010 okazos en Havano, Kubo.

Kiel aŭskulti Kubon en Esperanto

Kaj nun eblas bone aŭskulti kaj elŝuti podkastojn ekde la plej lasta ĝis malnovaj dissendoj en la arkivo de Radio Havano. Iru al la retpaĝaro www.ameriko.org, kie aperas la paĝo 'Bonvenon ĉe enirpordo de Esperanto en Ameriko'. Maldekstre vi vidos la vortojn 'Radio Havano Kubo'. Alklaku tiun, kaj vi vidos 'Ĉe nia retejo aŭskultebblas mp3-arĥivoj de Esperantlingva programo de Radio Habana Cuba. Radiaj frekvencoj de la Esperanto-elsendoj ĉiudimanĉaj troviĝas ĉi tie.'

Redaktas la programaron Maritza Gutiérrez, antaŭe estrarano de UEA. Tamen, ne forgesu sendi aŭskult-raportojn al la radiostacio!

INFORMADO

PUBLICITY

'Kiam anglalingvanoj scipovas eltiri avantaĝojn el Esperanto, ...'

Tri-paĝa artikolo en prestiĝa franclingva revuo

La prestiĝa franclingva revuo *Qualitique* (Kvalitiko) publikigis en sia junia numero (n-ro 198, 2008) tri-paĝan artikolon de Henri Masson kun la titolo 'Approche qualitative dans la communication et la formation inter-entreprise à l'international' (Kvalita ekstraktado en la komunikado kaj instruado inter-entreprene internacie). La titolo aperas jam sur la unua kovrilpaĝo.

Qualitique estas referenca revuo pri entreprenregado, havebla sole per abono. Ĝin legas personoj influaj en entreprenoj. La argumentoj, kiujn Henri Masson uzis por sia artikolo, estas jam plejparte konataj de aktivuloj. Li indikas kelkajn adresojn de retejoj en rilato kun la temo, ekz. tiuj de IKEF <http://users.pandora.be/ikef/> kaj TAKE <http://take.esperanto.free.fr/>, ankaŭ tiun de Claude Piron <http://claudepiron.free.fr/>.

.free.fr/, la 62-lingvan 'esperanto.net', 'lenu.net' kaj aliajn. La konkludo de la artikolo estas jena: 'Kiam anglalingvanoj scipovas eltiri avantaĝojn el Esperanto, ĉu ne valoras fari al si demandojn pri la latentaj proponataj de tiu lingvo?'

La jenan enkondukon al tiu artikolo skribis Gérard Claës, prezidanto de la scienca komitato de OMERIC (Observatoire méditerranéen de l'enseignement et de la recherche culturelle — Mediteranea observejo de la instruado kaj de la kultura esplorado; www.omeri.org), unu el la sep membroj de la scienca komitato respondeca pri la rubriko 'Instruado kaj mastrumado de la kompetentecoj', en kiu aperis la artikolo:

'Internacie, la instruado ne estas facila afero. Multaj stumblas sur sia malfacilo praktiki la anglan, aparte parole, por transdoni kompetentecojn aŭ

La frontpaĝo de la koncerna numero de Qualitique

scion. Por transiri tiujn barilojn, esploralaboroj estis entreprenitaj en pluraj direktoj, uzante foje originalajn vojojn, kiuj montriĝas esplorindaj kun intereso.

'La sekva artikolo prezentas solvojn vivkapablajn kaj je malalta investokosto, precipe kun la potenco de la ĉina sur ĉiuj terenoj de la ekonomiaj agadoj.'

Pliaj informoj aperas sub AgoraVox ĉe www.ipernity.com/blog/32119. □

A week of study and amusement in Barlaston

The August weather was not very summery, but the atmosphere was customarily festive during this year's *Somera Festivalo* at Wedgwood Memorial College in Barlaston.

Rapid progress

Arrangements included two modules for *komencantoj* for the first time in recent years. Only one complete beginner arrived (others had withdrawn at the last moment), so he had the sole benefit of an experienced tutor, Malcolm Jones. Dimitrij, a student from Latvia currently studying in Britain, made such rapid progress that he was able to give a confident and able reading of a poem by Georgo Deŝkin as part of the entertainment evening.

Progresantoj were expertly led by the amiable and always entertaining Jack Warren, whilst the knowledgeable Hilary Chapman guided discussions and analysis for *progresintoj*. Each group was treated to a varied programme, including comprehension, translation, poetry, play reading, discussion, grammar, tongue-twisters, proverbs, etc.

Challenge

Hilary challenged his group to prepare a mini-talk on a theme suggested by him or of their own choosing. For several, this involved historical research in

the Butler Library, whilst others wrote of Esperanto experiences. The result was a diversity of short presentations enjoyed by everyone on the course. For those not used to public speaking, this was a good introduction, as it is not too daunting to address a sympathetic audience. Some of the results will later appear in *La Brita Esperantisto*.

Wedgwood Memorial College has a computer suite which must be used solely for educational purposes but is available to all students.

Diligent study

Librarian Geoffrey King was able to call up masses of information on the library computer and assist all the researchers in finding volumes, documents and photographs relating to their chosen subjects. An atmosphere of diligent study pervaded the Butler Library on several afternoons, and people could be found working well into the

evening. The silence was frequently broken with occasional murmurs of delight or surprise when something unexpected turned up!

Marvellous way to boost skills

In the evening sessions, our course tutors lectured to the whole *Somera Festivalo* group on various subjects of interest: 'How to avoid osteoporosis' (with exercises!), the development of Ido with the opportunity to peruse and handle historical books and documents, and a talk on the delights of brass-rubbing in a room hung with life-size rubbings. This way, we got to know the tutors better, as well as during discussions at mealtimes. On the last evening everyone took part in a merry *distrajo* with music, sketches, poems and games, followed by refreshments and social chitchat. The whole week is 'Esperanto only', and a marvellous and entertaining way to boost language skills.

The course is very flexible, so students may change from one group to another at any time or come for half a week only.

Why not put the date for next year in your diary? *Somera Festivalo*, 10 to 14 August 2009. □

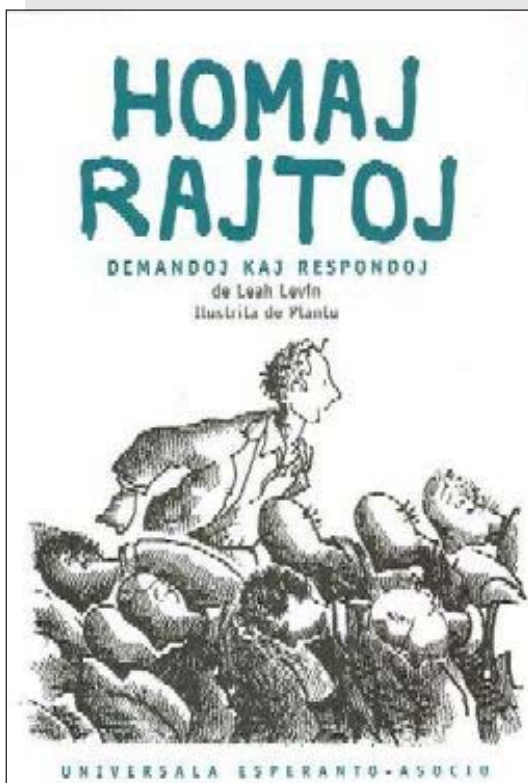

Jack Warren lectures on brass-rubbing. Left: Part of the audience listening to Jack's talk.

Photos: Joyce Burnings

Latest books to arrive at the EAB bookshop

Please add 15% for post and packing. Cheques payable to 'EAB'.

107 krucenigoj en Esperanto NEW Stano Marček £9.50
 Martin: 2008, 88p., 27cm, illustrated. 107 crosswords of varying difficulty, with illustrations by Stano Marković and Linda Marčeková.

Beletra Almanako 1 ed. J. Camacho, P. Dasgupta, I. Ertl £7.85
 New York: Mondial, 2007. 176p., 21cm. Original and translated prose, poetry, essays and reviews. Includes items awarded prizes in the UEA Belartaj Konkursoj.

Beletra Almanako 2 JUST ARRIVED ed. J. Camacho, P. Dasgupta, I. Ertl £7.85
 New York: Mondial, 2008. 144p., 21cm. Original and translated prose, poetry, essays and reviews. Includes Stefan MacGill's prize-winning play *Aŭ to-mato*.

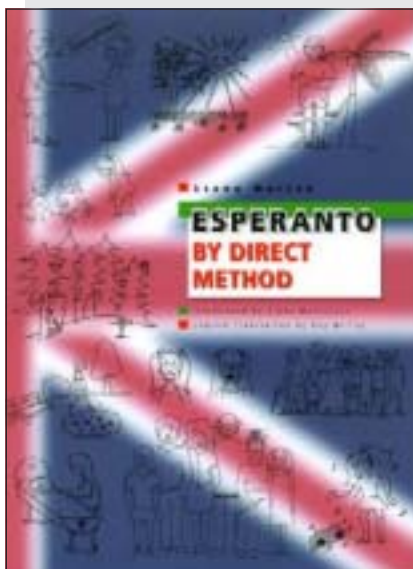
Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto JUST ARRIVED Geoffrey Sutton £52.80
 New York: Mondial, 2008. 10 + 728p., 23cm, HB.
 Comprehensive and well-documented overview of 120 years of Esperanto literature, its history, evolution and modern development, and with over 300 individual articles on the most important writers and their work. IN ENGLISH. (See also back page.)

Ĉirkaŭ la mondo dum 80 tagoj JUST ARRIVED Jules Verne. Translated from the French by Jean-Luc Tortel.
 Kaliningrad: Sezonoj, 2008. 224p.. £16

El la "Verda Biblio" NEW Izrael Lejzerowicz £3.30
 Czeladz: 2007 (3rd ed.) 88p., 18cm, illustrated. A satirical pastiche of the Old Testament, describing facts and episodes in the history of the early Esperanto movement. Originally written in 1935.

Esperanto by Direct Method NEW Stano Marček £5.95
 Martin: 2007. 114p., 25cm, PB, illustrated. A 22-lesson 'direct method' course, covering the 750 most common words. Translated by Roy McCoy, illustrated by Linda Marčeková.

Heliko sur deklivo NEW Arkadij & Boris Strugackij £12.50 Moscow: Impeto, 2007. 247p., 20cm.
 Classic of Russian science fiction. Translated by Mikaelo Bronštejn.

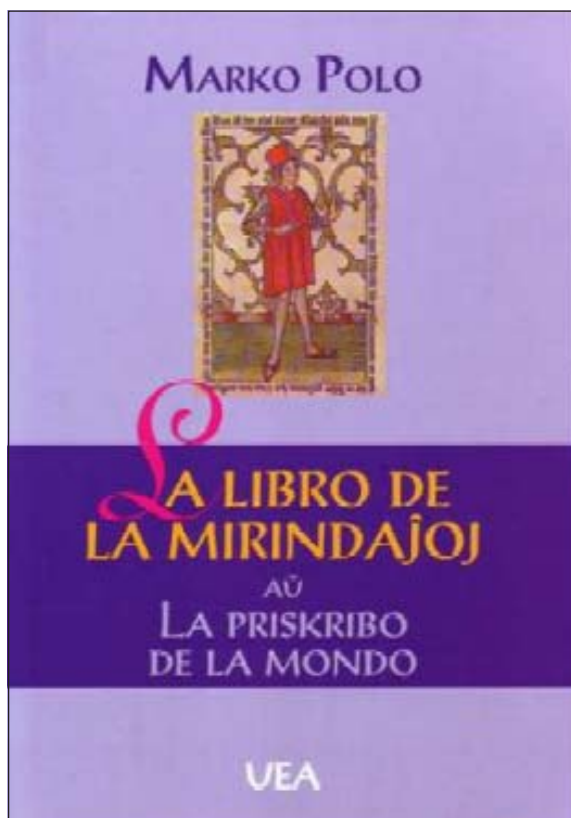

Homaj rajtoj: demandoj kaj respondoj Leah Levin £6.75
 Rotterdam: UEA, 1998. 140p., 21cm, illustrated. Unesco guidebook on protecting and promoting human rights. Trans. by Edmund Grimley Evans.

Informado praktike NEW Ziko van Dijk £10.50
 Antwerp: FEL, 2007. 111p., 20cm. Practical handbook for anyone who wants to publicise and promote Esperanto.

La libro de la mirindaĵoj JUST ARRIVED Marco Polo £25.00
 Rotterdam: UEA, 2001. 445p., illus. In the middle ages, a keen-eyed Venetian recounts his travels from Zanzibar to China. Trans. by D. Moirand.

La Mastro de l' ringoj J.R.R. Tolkien. Translated by William Auld.
 Kaliningrad: Sezonoj, 2007 (2nd ed.). 3-vol. set. 543 + 429 + 399p., 21cm, HB. William Auld's highly acclaimed translation of The Lord of the Rings. This three-book set comprises La kunularo de l' ringo, La du turegoj and La reveno de la reĝo. £47.50 + £7.12 p&p = £54.62
SPECIAL PRICE due to bulk purchase (£60 at UEA!).

Mia vojo NEW Nikolaj Hohlov £7.20
 Samara: 2005. 110p., 21cm. More than 20 poems in Esperanto with their Russian translations, and a comprehensive biography of the poet.

Mi estas homo L. L. Zamenhof £16.35
 Kaliningrad: Sezonoj, 2006. 287p., 20cm. 76 original texts and an interview presenting a picture of Zamenhof's view of the world. Compiled and edited by Aleksander Korĵenkov.

Ordeno de Verda Plumo Josip Pleadin £26.00
 Durĉevac: Grafokom, 2006. 272p., 25cm, illustrated.
 Lexicon of Esperanto-language writers with biographies of 901 authors, 248 pseudonyms and 461 photos. An invaluable resource for all researchers in Esperanto literature.

Pajleroj kaj stoploj William Auld £12.21
 Rotterdam: UEA, 1997, 6 + 342p., 21cm. A collection of essays, tales, reviews and translated prose by William Auld, not published elsewhere.

Pasporta Servo (2008) NEW £12.00
 Rotterdam: TEJO, 2008. 178p., 16cm, illus. Maps and lists of Esperanto-speaking hosts; 1,225 addresses in 90 countries.

Rat-Man NEW Leo Ortolani £7.00
 Espero por IEJ & JEFO, 128p., 21cm, illustrated. A comic about an Esperanto-speaking superhero, full of nonsense humour and pop-culture references.

Rusoj loĝas en Rusujo. Landnomoj en Esperanto NEW ed. Anna Löwenstein £8.00
 Milan: Itala Esperanto-Federacio, 2007. 95p., 21cm. Ten authors present their arguments for forming country names using the -ujo suffix.

La skota Lingvo, hodiaŭ kaj hieraŭ NEW William Auld £2.50
 Glasgow: EAS, 2007. 16p., 21cm. A concise overview (in Esperanto) of the modern Scots language. With a foreword and additional notes by Girvan McKay.

La trezoro de arabaj proverboj kaj anekdotoj NEW Husein Al-Amily £11.50
 Rotterdam: UEA, 2008. 137p., 24cm, illustrated. A collection of 3,000 proverbs and anecdotes from Arab and Islamic culture, with explanatory notes.

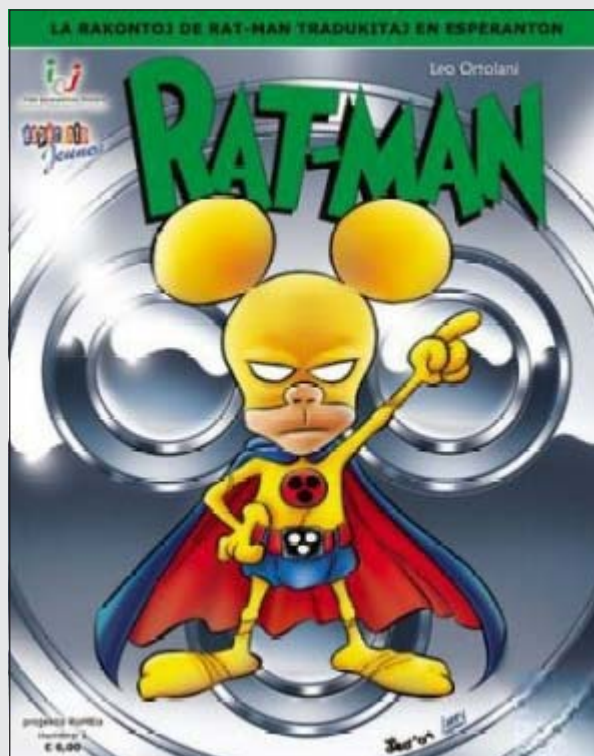
Unu ringo ilin regas JUST ARRIVED Aleksander Korĵenkov. Kaliningrad: Sezonoj, 2008. 16p. Essay, interesting not only for fans of Tolkien, but also for those interested in the art of translating into Esperanto and in the works of William Auld. £2.40

Vivo de Zamenhof NEW Edmond Privat £6.66
 Rotterdam: UEA, 2006 (6th edition). 171p., 18cm, illustrated. Classic biography of Zamenhof from 1920, newly edited by Ulrich Lins.

Discs

Instruaj bildoj por rektmetoda instruado (CD-ROM) NEW Linda Marĉeková £12.00 Martin: 2006. 500 pictures in PDF format, suitable for computer projection, to accompany lessons in Stano Marĉek's 'direct method' course (see above).

La patro (DVD) NEW £15.50
 Brazil: Imagu Filmoj, 2007. Tears, joy and conflicting feelings in the long-suffering Montenegro family – it can all happen in your own family. Subtitles (various languages), 40 min., NTSC (525 lines/60 Hz, which might not play on some older European TVs/DVD players).

Flood of interest in Burundi

At the World Esperanto Congress in Rotterdam this summer, the Esperanto Association of Burundi became the 69th national association to be affiliated to UEA. Indeed, since the first Esperanto club was set up in a lycée in 2002, Esperanto has become a popular subject in both private and public schools in and outside the capital, Bujumbura.

One city – 15 Esperanto clubs!

How many Esperanto groups does your city have? Bujumbura, a city of something over 5 million inhabitants boasts about 15 functioning Esperanto clubs!

There is a club in the Lycée du Lac Tanganyika, where Jérémie Sabiyumva taught until 2005, when he was also a student there. Some of his pupils have spread the language by setting up clubs in other schools around the capital.

Klubo de Lycée Gisenyi has 54 members, who are notable for their activity and dedication.

The club at the Ngagera Lycée has 51 members. Klubo de Liceo Scheppers in Nyakabiga was founded in 2005, and now has 62 members. The club at the Lycée de l'Avenir was also set up in 2005. Hassumani Sadi, now in South Africa, used to lead it in parallel with a local Esperanto group that meets in the evenings. He has made a great contribution to the movement in neighbouring Congo as well.

Jérémie Sabiyumva is in charge of teaching in Klubo de E.T.S. Kamenge, which was set up just last year and now has 98 students. Many of them are looking for pen-friends and twinning with Esperanto clubs abroad.

Another important club is in the Municipal Lycée of Buyenzi – a brand new, but very active

One city – 15 functioning Esperanto clubs!

group. It needs all sorts of help.

Official recognition has been received from the heads of other schools also.

National University

There is also an active club in the National University, which has 87 members.

Also outside the capital

Esperanto has already reached the eastern part of Burundi, where there are now two clubs active. Around 20 people from there have joined the national association.

Local support

Due to the activity of local Esperantists in Burundi, the local administration in Rumonge, in the west of the country, has indicated that it wishes to help. They have provided a meeting hall free of charge, and have given permission for Esperanto books to be kept in the municipal library. This saves the group a great deal of expense.

The association has now requested some land to build an office and school; a reply is awaited.

Why not help?

Many people have become involved directly with helping Esperanto and Esperantists in Africa. Perhaps the best way is to

provide a little financial support through UEA's fund, *Afrika Fondaĵo*. EAB can credit donations to this fund at UEA as one of its services.

(From *Esperanto en Afriko*, No. 6, Bulteno de la Afrika Komisiono de UEA.)

Agnes Bahati estas la prezidantino de **Esperanto-klubo en Tanzanio**, kiu jam havas regulan kurson. Ŝi bezonas lernolibrojn en la svahila aŭ en la angla, vortarojn kaj legomaterialon en Esperanto. Ŝi ankaŭ aparte deziras ricevi informilojn anglalingvajn. Se vi povos helpi, ili estos ege bonvenaj. Adreso: S-ino Agnes Bahati, Klubo Renato Corsetti, PO Box 323, Kayanga Karagwe, Tanzanio.

EŬROPO

Propono ĉe Eŭropa Socia Forumo

Je la Eŭropa Tago de Lingvoj 2008, okazis interveno de la reprezentantoj de Universala Esperanto-Asocio ĉe Eŭropa Socia Forumo en Ĝenevo (1–3 septembro):

“... Por agnoski la utilon de nia asocio en la strebado al paco en la mondo, svisaj parlamentanoj proponis antaŭ nelonge la kandidatigon de Universala Esperanto-Asocio por la Nobel-Pacpremio. Por respondi al la alvoko de S-ro Prezidanto de tiu ĉi Forumo, dirita ĉi tie hieraŭ, dum la tago, ni ŝatus submeti al vi, kun humileco, nian proponon oferti niajn servojn, kiel kontribuon de la komunumo esperantista al la sukceso de ĉi tiu Socia Forumo diskutanta pri la malriĉeco en la mondo. Vi esprimis vian esperon pri tio, ke

la konkludoj de tiu ĉi Forumo estos utiligataj, realigataj ankaŭ ekster la forumejo. Ni, do proponas niajn servojn esti perantoj en la regionoj de la mondo, kie la homoj ne parolas aŭ ne komprenas bone la oficialajn lingvojn de UN, kaj kie bedaŭrinde ja ekzistas multaj problemoj ligitaj al malriĉeco. Ni proponas al vi, ke ni faru la tradukon en Esperanton de la fina dokumento de konkludoj

kaj rekomendoj de ĉi tiu Forumo, kaj ni realigu ties distribuon helpe de nia tutmonda esperantista reto. Sekve, per kunlaboro de niaj membroj, ni faros la tradukon de tiu dokumento en kelkajn lokajn lingvojn, aliaj ol la oficialaj de UN. Mi dankas vian atenton.”
(2 septembro 2008. www.esperanto.net; www.uea.org; www.lernu.net; www.linguistic-rights.org; www.lingvaj-rajtoj.org.)

org. Informoj pri partopreno en Eŭropa Socia Forumo aperas ankaŭ en Esperanta versio de interreta paĝaro de Konsilio de Eŭropo.)

NI FESTIVALU!

Semajnfino tajlita por VI!

Semajnfino 'Ni Festivalu!'

Vendredo, 16-a de januaro –
dimanĉo 18-a de januaro 2009

La semajnfino 'Ni Festivalu!' estas – aŭ estu – por vi. Por via klubo, via federacio, via fakgrupo. Ofte oni plendas, ke, ekzemple, dum kongreso mankas tempo por profunde esplori kaj diskuti komunajn interesojn, realigi projekton (ekz. kluban informfolion), aŭ eĉ simple kunstudi la lingvon.

Do pro tio ekzistas dum pluraj jaroj la semajnfino 'Ni Festivalu!'. En la pasinteco diversaj grupoj samtempe partoprenis la semajnfinojn (la plej fidelaj ĉeestantoj estas la teatro-amantoj). Ĉiu grupo organizas sian propran programon, sed komune manĝas kaj sin distras (eble en la vilaĝa drinkejo).

En 2009 mi esperas, ke aliĝos ne nur teatro-amantoj, sed ankaŭ anoj de kluboj kaj federacioj. Ĉiu kompreneble estas ege bonvena, ĉu grupano, ĉu unuopulo. Tamen bonvolu rimarki, ke respondecos klubaj kaj federaciaj prezidantoj aŭ komitatoj pri siaj programeroj: nek mi nek Wedgwood Memorial College proponas studrondojn, prelegojn aŭ ekskursojn. Ni provizas kadron: vi la bildon. En la retpaĝaro de EAB troviĝas specimena programo, kiel vi povus ĝin laŭbezzone plenigi. Mi sube skizis provizoran programon por la teatro-amantoj: mi substrekas 'provizoran', ĉar ofte la programo surloke evoluas laŭ la interesoj

Invitation to Course-You-Can!

Friday-Sunday, 24 – 26 October 2008

• *Learn to read, write and speak Esperanto at Wedgwood Memorial College, Barlaston!*

This specially arranged course for beginners and post-beginners, led by Stephen Thompson, will help you do just that. We cordially invite all beginners and post-beginners and particularly Free Postal Course learners to take advantage of this opportunity to practice speaking and learning in an Esperanto atmosphere.

All **Free Postal Course** learners who complete the 12-lesson course this year and wish to attend will be entitled to a subsidy being offered by the Esperanto Association of Britain.

- For full details and enrolment form, please e-mail: eab@esperanto-gb.org, or check our education website: www.esperantoeducation.co.uk
- We will also be running a **beginners course** at the 2009 Esperanto residential course *Ni Festivalu!* This will take place from 16 to 18 January 2009.

Running concurrently with Course-You-Can will be:

The ODD (Open Democracy Discussion group) Weekend

Friday-Sunday, 24 – 26 October 2008

All discussions conducted in Esperanto, and led by Dr Derek Tatton. The group will discuss social, political and philosophical themes which have created lively debate in the Blue Mugge Pub in Leek over the past three years.

The following themes will be offered for this weekend:

- *Citizenship* – how can we interest 'ordinary people' in the political process?
 - *The Mona Lisa* – the most famous painting in the world. Why?
 - *Climate Change* – an update.
 - *'Culture is Ordinary'* – based on Raymond Williams' seminal 1960s essay.
 - *Appreciating Wine, Poetry and Art* – a plain wo/man's guide to avoiding bunkum ... (optional, wine and single-malt tasting session.)
- For full details and enrolment form, please e-mail: eab@esperanto-gb.org, or check our education website: www.esperantoeducation.co.uk

kaj deziroj de partoprenantoj.
Kaj estu ja tiel!

Esperable aliaj grupoj publikigos siajn planojn en propraj bultenoj kaj informiloj kaj poste transdonos ilin al Wedgwood Memorial College. Memevidente individuo rajtas aliĝi al la Festivala semajnfino kaj sekvi la kompletan programon de unu grupo aŭ

elekti la plej interesajn erojn el ĉiuj. Krome, eblas esplori en Biblioteko Butler.

Ni esperas vin bonvenigi al Ni Festivalu en 2009!

Paul Gubbins

Pri la programo 'Ni Teatrumu':

En 1959 aperis unu el la plej gravaj kolektoj de Esperanto-

dramoj *Virino ĉe la landlimo* de Marjorie Boulton. Por festi la 50-jariĝon ni studos komedion el la kolekto: 'Provludo en la klubejo'. Ni festos ankaŭ la 100-jariĝon de la apenaŭ-konata – sed amuza – pionira komedio 'Ĉu Pumpilurbo havu pumpilon?' de Fernand Maréchal (franco loĝinta en Leeds). □

INFORMADO

PUBLICITY

Littlewoods advertise in mock-Esperanto

'Arbaretoj kaj la duba lingvo!' or 'If you go down to the (Little)woods ...'

Towards the end of June a London-based publicity firm contacted me via Esperanto House and asked me to comment on the news that the catalogue company, Littlewoods Direct, were producing a television advert using Esperanto. I enthused, of course I did! How far-sighted, how exciting! I asked, by the way, who had supplied the text and who had coached the actress; the young lady didn't know, but said she would ask. Nothing came of that!

Later, I received a copy of the press release about the advert, and on 12th July forwarded it to John Wells, David Kelso and Esperanto House in case anything came of it'. How naive!

The first appearance of the release on the web came just after midnight, July 14th. I thought 'OK – it's out there.' The first reaction we know of was the BBC calling John Wells early in the morning to do an interview on Radio 5. Unfortunately, in a way, though it probably didn't make too much difference, given John's skill and experience, he hadn't actually seen my e-mail, not the attachment anyway, so

he did that first interview without foreknowledge. Later in the morning John received another call from the BBC World Service this time. A researcher had seen the ad in question and suspected that the language wasn't Esperanto. She sent John the clip. Not only was it not Esperanto – it wasn't any language John could recognise!

So what is it? The queen of a tropical island is addressing her people. 'Duba!' she cries. This is subtitled, 'Behold!'. There follows a string of syllables, some of which we can recognise, like 'mi' and 'super', the rest is unknown (to us).

John Wells wrote on his blog a couple of days later that he thought Littlewoods would be desperately looking for someone to dub the ad into proper Esperanto. He wasn't far wrong! They'd already tried; on the Monday afternoon another agency, possibly the one responsible for the ad, contacted me and told me the ad we'd seen wasn't the 'real' one, it was a 'test', a 'trial' (Hm!) and they now wanted to 'do the real one and get it right'. Well, they'd spent a lot of money on a 'trial'!

PLEJ LASTA NOVAĴO

Zamenhof-festo ĉe Unesko

Iniciate de la pola delegitaro ĉe Unesko, subtenata de la litova delegitaro, kaj kunlabore kun UEA, la 15-an de decembro 2008 okazos en la sidejo de Unesko en Parizo solenaĵo por celebri la naskiĝon de L.L. Zamenhof. Ĝi estos bela enkonduko al la jaro 2009, la 150-a datreveno de lia naskiĝo. Dum la festo estos pluraj oficialaj salutoj de la ambasadoroj kaj de reprezentantoj de Unesko kaj sekvos poste paroladoj, spektado de filmeto pri Esperanto kaj bufedo.

and they weren't going to remake it, but I agreed to a half hour session on the phone at 9 on the Tuesday morning when I would coach an actress in pronouncing the one sentence in real Esperanto. (I couldn't give them longer – I have a business to run, and they weren't offering payment. Anyway, how long does one sentence take?)

It didn't go well! They insisted on retaining that first word – they would drop the subtitle – she was calling her people together – they were the 'Duba' people. Yes, very 'duba'! The problem then was they wanted real Esperanto words that would lip-synch with those already recorded. Well, what would you have come up with? The meaning is supposed to be 'Look! My fantastic invention! To bring us (yet) more beautiful clothes!' In the end they said they'd record my voice saying the line and work from that.

Having seen the series of three adverts, we can understand that the company wanted to use a little known, but vaguely recognisable language. They said

they chose Esperanto because it was modern and stylish and elegant like the clothes being advertised (though a primitive language would fit the context better). So why they didn't consult first and get some real Esperanto and advice on how to pronounce it, we just don't know. But let's not be too fretful about it; we got more free publicity in one week, just before the World Congress, than we've had for years! So thanks, Littlewoods! Perhaps you, or someone else, will do it again sometime; but, hey – talk to us first, and I'd really like to be your on location language advisor – that tropical island looks inviting – so do some of the actresses!

Stephen Thompson

VOJAĜADO

Vojaĝo al Francujo

Je la fino de aprilo 2008 ni havis la bonŝancon partopreni ĝemelurban viziton de la nord-jorkŝira vilaĝo Ingleton al urbeto en nordokcidenta Francujo.

La 30-an de aprilo je 10.30 merkredmatene ni forlasis Ingleton inter grupo de proksimume 30 vojaĝantoj por viziti francan ĝemelurbon La Chapelle-des-Marais en Bretonujo. Dank' al bona ŝoforisto de busfirmo Bibby's ni komforte kaj glate atingis Portsmouth por enŝipiĝo kaj komenco je 8.30 ptm de naŭ-hora tranokta vojaĝo ĝis Sankta Malo.

Konvaloj surstrate

La sekvantan matenon, jaŭdon la 1-an de majo, ni elŝipiĝis je 8.15 kaj promenadis laŭ la muregoj de la malnova kvartalo de Sankta Malo. Ni trafis nacian feritagon en Francujo, kaj ĉie surstrate oni vendis floron, konvalon. Estas kutimo tra Francujo porti aŭ

The press release from Littlewoods did help to raise the profile of the (real) Esperanto language, resulting in news reports and interviews with Esperanto speakers – including one by phone from the World Congress in Rotterdam – being broadcast and published. These included:

- A BBC Online feature and debate 'Why does anyone learn Esperanto?'
- A MSN feature 'Esperanto ad set to puzzle viewers'
- *Metro* feature 'Littlewoods ad uses rare language'
- A press association report syndicated to many publications, including Yahoo, 'Esperanto ad set to puzzle viewers' and the *Manchester Evening News* 'Esperanto ad campaign'.
- A *Yorkshire Post* feature 'An unlikely TV advert in anyone's language ... especially Esperanto' and follow-up letter from Hilary Chapman.
- EAB Hon. Secretary David Kelso speaking in an audio clip for BBC Online, and interviewed for BBC Radio Scotland's 'Drivetime Show'.
- Veteran Esperanto-speaker Winifred Hirst interviewed by features writer Andrew Baldwin in the *Huddersfield Daily Examiner*.
- EAB member Stephen Thompson interviewed by Steve Bailey for BBC Radio Leeds' 'Drivetime Show', by Claire Bynre on Dublin's Newstalk Radio, on Radio 2, and on the British Forces Network.
- EAB president John Wells interviewed on BBC 5 Live, BBC World Service, BBC Wales, BBC Cambridge, BBC Hereford & Worcester.
- EAB member Malcolm Jones teaching the presenter a few words of Esperanto on Radio York.
- EAB member Paul Gubbins (editor of *La Brita Esperantisto*), interviewed by John Hart on Radio Newcastle's 'Drivetime Show', and also interviewed on BBC Three Counties Radio.
- EAB members David Bissett and Stephen Thompson interviewed on the Fred MacAulay Radio Show on BBC Radio Scotland.
- Short mention under the title 'Esperanto TV advert set to puzzle viewers' in *Eastern Daily Press*, Norwich, on 14 July.

The advertisement is currently (from 18 August) being shown on Channel 3 during the Trinny and Susannah show and on RGM morning TV, to our knowledge.

You can try to decipher it for yourself by going to: www.littlewoodsdirect.com/rf/lxd/static.do?page=island12 or watch the preview on <http://www.youtube.com/watch?v=qhIJH56YIWE> (or see our own report with links at http://www.esperanto-gb.org/eab/eab_news.htm). What do you make of it? Write to the editor.

Jen foto de Edith Sheldrick (dua de maldekstre) inter francaj esperantistoj de Herbignac. Fotis June Campbell.

donaci konvalon je tiu tago.

Survoje al La Chapelle ni haltis ĉe Rennes, iama ĉefurbo de Bretonujo, por pikniklunĉi en belegaj ĝardenoj de Thabor, kie situas grandskala kolombejo kaj birdejo. Poste ni promenis laŭ la urbo. Tamen la butikoj restis fermitaj pro la feritago, dum la loĝantaro marŝis surstrate kun flagoj kaj granda bruoj.

Genisto reĝa

La vojaĝo daŭris tra bela pejzaĝo, vera verdaĵo de kamparo, arbaroj kaj herbejoj. Ni spektis flanke de la ŝoseo flavan planton 'genisto' (franclingve *genêt*) kaj eksciis, ke tiu planto estas historie simbolo de la *Plantagenêt*-aj reĝoj.

Malnovaj geamikoj

Je la 4-a ptm en La Chapelle ni renkontis la ĝemelurbestron kaj gastigantojn, kiuj donacis al siaj gastoj konvalon. Ni ĝuis trinkaĵon en la urbodomo antaŭ ol rigardi la hison de la brita flago ekstere en la korto. Poste la gastigantoj veturigis la gastojn por resti en diversaj hejmoj tra la urbeto kaj en najbara urbo Herbignac, kie ni loĝis dum la vizito kun Esperanta paro Jean-Yves kaj Maryvonne, geamikoj de Edith ekde renkontiĝo antaŭ dek jaroj ĉe Kvinpetalo, Boursesse.

Saluton el Skipton

Ni rigardis belan ĝardenon kaj kamparan ĉirkaŭaĵon, kie ili prizorgas kokojn, du ĉevalojn, hundeton kaj katon. Jean-Yves kaj Maryvonne bonvenigis nin per bongusta vespermanĝo (Maryvonne estas profesie kuiristino), je kiu okazo ni transdonis al ili salutkarton de nia Skiptona Esperanto-Grupo kaj donacis aĵojn de nia regiono.

Vendredmatene la 2-an de majo ni grupiĝis ĉe la buso por vojaĝi al la urbo Nantes, kie unue ni vizitis eksŝipkonstruejon kontraŭflanke de rivero Loire. La granda hangaro iĝas 'Muzeo de Maŝinoj', kie oni inventas kaj fabrikas gigantajn mekanikajn maŝinojn, ekzemple elefanton, kiu povas marŝi, trumpeti, ŝpruci akvon kaj movi ĉiujn partojn kiel vera besto. Homoj

povas pagi por eniri supren en la elefanto kaj ĝui ĉirkaŭiri Nantes dum ĝia ĉiutaga marŝado tra la urbo. Oni diras, ke en la metiejo ili konstruas grandegan araneon por partopreni festivalon en Liverpool.

Post pikniko en belega parko francparolanto ĉiĉeronis laŭ la katedralo antaŭ ol eniri la kastelon de la dukoj de Bretonujo. Jean-Yves, nia gastiganto, bone tradukis ĉiujn detalojn Esperante, ĉar ni du ne estas francparolantaj, do vice mi tradukis angle por komprenigi al ceteraj kunvojaĝantoj, kiuj ne scipovas la francan. Komunuma vespermanĝo en la urbodomo kun bretona muziko, kantoj kaj popoldancado atendis nian revenon el Nantes; preskaŭ cent personoj partoprenis grandan feston, kaj okazis oficiala ĝemelurba grupfoto.

La sekvan tagon, sabate, ni iris grupe per buso al enmurigita, keltdevena urbo Guérande, kiu estas la sola mezepoka urbo kun konservitaj remparoj en Bretonujo. Ni piediris tra mallarĝaj stratetoj kaj rigardis vidindaĵojn. Guérande superrigardas al du kontrastaj pejzaĝoj, tiu de la natura rezervejo 'La Grande Brière', kaj tiu de la salmarĉoj, kaj estis la lasta, la Guérande-a duoninsulo, kien ni ekskursis por viziti salrikoltejon 'Sel de Terre'.

Tie, la gvidistino, kies praavoj havis la genian ideon rikolti altkvalitan marsalon, montris al ni vastan areon por venigo de marakvo, kiu elvaporigas kaj postlasas tiun bezonatan salon. Ankoraŭ nun la salon oni rikoltas sen maŝino. Jean-Yves verkis informilon Esperantlingve kun desegnaĵo por priskribi la rikoltadon en tiuj vastaj basenoj kun labirintaj fluejoj.

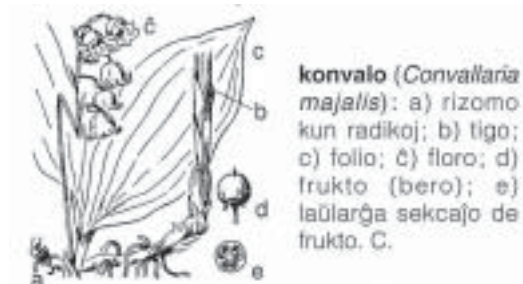
Kunmanĝi en Esperanta etoso

La vetero varmiĝis, kaj ni troviĝis en marborda urbo Le Croisic, kie ni ĝuis bongustajn glaciaĵojn dum promonado laŭ la haveno antaŭ ol reveni al niaj gastigantoj por vespermanĝi inter esperantistoj de Herbignac. Krom respondeci pri SAT-agado, Jean-

Yves ĉiusemajne gvidas la Esperanto-grupon ĉe Esperanto-centro, do li invitis membrojn por renkontiĝi kaj kunmanĝi en bonkora Esperanta etoso.

Hazarda Esperanta parolo

Dimanĉon matene ni veturis per aŭto ĝis ekzpozicio pri ceramiko, kie hazarde ni renkontis Espe-

(El *La nova plena ilustrita vortaro de Esperanto*. Parizo: SAT, 2002.)

ranto-familion, kaj ni ĉiuj interparolis inkluzive de ilia 12-jaraĝa filo. Poste ni tagmanĝis ĉe la hejmo de Marie-Rose kune kun ŝiaj gastoj de Ingleton, kaj sekvis festo ĉe la domo de Micheline. Plua ekskurseto okazis ĝis vikinga urbo La Roche-Bernard, kie, krom antikvaj kanonoj kaj vidindaĵoj, ni vidis multajn jaĥtojn, boatojn kaj havenojn ĉe la apuda rivero Vilaine.

De tiu malnova urbo Jean-Yves ŝoforis nin laŭ kamparaj vilaĝoj, kaj survoje ni rimarkis multajn domojn, kiuj havas kantegmentojn pro la proksimeco de la marĉoj kun abundaj fragmitoj.

Ĉe la hejmo de Nicole ni vespermanĝis inter granda grupo da gastoj kaj gastigantoj, kaj je la 11-a ptm ni forlasis tiun lastan feston por paki la valizojn, skribi bondezirojn en gastlibro, ricevi esperantaĵojn de niaj gastigantoj por prezenti reciproke al Esperanto-grupanoj en Skipton kaj prepari nian foriron frue matene. Je la 6-a atm ni adiaŭis kaj forlasis La Chapelle-des-Marais por hejmeniri dum lundo, feritago en Britio.

Ni opinias, ke la tuta vizito estis ege ĝuinda kaj sukcesa dank' al organizantoj, gastigantoj, kunvojaĝantoj – kaj sendube Esperanto.

June Campbell kaj
Edith Sheldrick

Memore al Eric Revill

Estimata redaktoro,

Mi bedaŭras la someran morton de Eric Revill, kies nomon mi certe karmemore rekonas. Mi deziras sendi mian kondolencon ne rekte sed pere de vi, por ke mi povu indiki, inter la aktivoj menciitaj en *EAB-Ĝisdate* n-ro 42, lian helpon dum multaj jaroj kiel fideikomiso de NoJEF, kaj ke interesatoj legontoj povu simpatie ĉagreniĝi.

Katelino Halo,
Oksfordo

'Who cares?'

Dear Geoffrey,

Who cares? I have been an Esperantist since 1985 and am secretary of the South London Esperanto Group, which was founded by Annice Szrajbman, Philip and Greta Buttinger, and myself in 1988. Recently I have been undergoing several health challenges which have somewhat interfered with my Esperanto activities, although I have endeavoured to persevere as much as I can. Following a vicious and violent assault in February 2007 by an assistant priest at a church where I used to play the organ, I am now practically blind in my right eye. Initially people showed great concern and used to phone me or write to me regularly to ask how I was getting on. Now, very few bother. Who cares? I also have a serious problem with an underactive thyroid gland and am on a very high dosage of medication. It might be necessary for me to have an operation in the near future. Who cares?

Many of our group members are elderly, infirm, housebound, or have mobility problems, which prevent them from attending meetings and events. Who cares? Others might just be too busy with work or not have

enough free time. Who cares? But does that mean that they should be forgotten or ignored. The same scenario probably applies to other groups too.

I have met quite a few of our members, but there are many more whom I have never met and probably never will. At least once or twice a week I make it a point to either call someone in our group or send a short letter by post, just to say 'hello', ask how they are, and inform them about our group's recent activities. The people to whom I have spoken appear to be grateful for some contact from a fellow Esperantist, they are happy to know that they have not been forgotten, and they also update me on their own current circumstances.

It doesn't take much effort, and I would therefore like to urge everyone regularly to just pick up the phone and call someone in Esperantujo or send a note or card by post, especially if you know that they are elderly, infirm, ill, housebound or have little contact with other Esperantists. We are one big family, and this is supposed to be the 'lingvo de amikeco', but surely we can make it the 'lingvo de zorgeco' too!

Gregory Porilo

Reagu al la reteja televido de la Eŭropa Parlamento

Saluton al ĉiuj,

EuroparlTV estas reteja televidkanalo de la Eŭropa Parlamento, kiu ekfunkciis ekde la 17-a de septembro en pli ol dudek lingvoj ĉe www.europarl.tv.europa.eu. Jen bela okazo gratuli al la Eŭropa Parlamento pro ĝia subteno de la multlingveco de Eŭropo.

Do mi proponas du agojn, kiujn vi – jes, vi! – povas fari: – nun, sendu gratulan

mesaĝon en via lingvo pro la subteno de eŭropa multlingveco esprimita de tiu projekto (ekz. "Kiel eŭropano kaj esperantisto kun konatoj en plej diversaj eŭropaj landoj, mi tre ĝuas, ke mi povos rekomendi al ili programojn sialingvajn pri eŭropaj temoj"). La adreso de la brita oficejo estas eplondon@europarl.europa.eu, sed la respondeculo pri ĉio rilata al "TV Web" estas Peter Lindberg (rete: peter.lindberg@europarl.europa.eu). Vi eventuale trovu lokan oficejon kaj kontaktadreson.

– ekde la venonta semajno, vizitu de tempo al tempo la retejon de la televidkanalo, spektu programon, kaj sendu al ili vian opinion pri ĝi kiel ili petis (sen maltrafi la okazon menciigi la rilaton inter la programo kaj viaj spertoj en Esperantio).

Tim Morley

Ĉu tia pola-brita kunlaborado eblus?

Karaj samideanoj,

Mi lastatempe legis en la interreto, ke britoj lernas la polan lingvon por kontakti polojn laborantajn en Britio. Jen el la artikolo de brita gazeto: 'en la pasinta jaro, komenca kurso de la pola ĉe Universitato de Cardiff estis tiel populara, ke ĉi-jare oni enkondukis pli da klasoj kaj kurson por progresintoj.'

En tiu loko oni povas sperti lingvajn barojn. Mi pensas, ke tie estas loko por agado de esperantistoj. Mi havas jenan ideon.

En loko, kie laboras poloj oni povas proponi al ili lerni Esperanton helpe de pola Esperanto-instruisto kaj inverse proponi al britoj lerni Esperanton helpe de brita Esperanto-instruisto. La instruistoj devas kunlabori. Kiam la lernantoj atingos sufiĉe bonan nivelon por kompreni la lingvon,

Daŭrigo sur paĝo 17

- *Ne forgesu montri vian solidarecon kun la tutmonda esperantistaro per via membriĝo kaj daŭra subteno al la laboro de nia internacia organizaĵo*
- *Eblas pagi membrecojn por EAB kaj UEA kune*

UEA-kotizoj por 2009

Kerna servo de UEA estas organizi la ĉiujaran Universalan Kongreson de Esperanto (UK) tra la mondo, je kies kotizo individua membro ricevas rabaton. UEA funkciigas ankaŭ la plej grandan libroservon de Esperantaj libroj (pli ol 4 000 diversaj libroj kaj varoj), pri kiu haveblas 190-paĝa presita katalogo kaj ttt-paĝaro (www.uea.org/katalogo). Kaj pli grave, UEA agadas por Esperanto sur la monda scenejo. Por pli detalaj informoj, oni konsultu la Jarlibron de UEA kaj la revuon *Esperanto*, kiujn ricevas individuaj membroj.

Fariĝi individua membro de UEA

Eblas pagi por individua membreco rekte al UEA per kreditkarto (Visa, Eurocard, Mastercard, Access aŭ American Express), al nederlanda poŝtgira konto 37 89 64 (Den Haag) aŭ al la banko Bank Mees Pierson, Postbus 749, NL-3000 AS Rotterdam, Nederlando (konto 25.52.89.804).

Alternative, oni povas pagi al la brita Peranto de UEA, kiu akceptas britan ĉekon aŭ poŝtmandaton kondiĉe ke ĉi tiu estas skribita al 'EAB', kio ebligas pagi ankaŭ kotizon al EAB samtempe: EAB, Esperanto House, Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE. Tel. 0845 230 1887; retadreso: eab@esperanto-gb.org. (Oni ne sendu britan ĉekon rekte al UEA.)

En la okazo se vi estas **nova membro**, bonvolu doni viajn plenajn nomon, adreson kaj, se vi havas **29 aŭ malpli da jaroj**, ankaŭ vian naskiĝjaron*. Ciuokaze bonvolu klare indiki la celon de la pago. Por aniĝi oni ne postulas plenigon de oficiala formularo.

Kotizoj de UEA por 2009

MG/Membro kun Gvidlibro tra la Esperanto-movado	£7
MJ(-T*)/Membro kun Jarlibro (kaj ĝis inkl. 29 jaroj, membro de TEJO* (Tutmonda Esperantista Junulara Organizo) kun la revuo <i>Kontakto</i> sen plia abonpago)	£18
MA(-T*)/Membro-Abonanto: kiel MJ(-T) plus <i>Esperanto</i>	£45
SA/Simpla abonanto al la revuo <i>Esperanto</i> sen membreco	£29
Kto/Abono al la revuo <i>Kontakto</i> sen membreco	£18
SZ/Societo Zamenhof: aldona, mecenata kategorio, kiu ne inkluzivas membrecon	£90

Kongres-aligoj kaj aliaj pagoj

La Peranto (EAB) povas akcepti pagojn (kvankam ne per kreditkarto) ankaŭ por la Universala Kongreso de Esperanto (UK) kaj la Libroservo de UEA, por kiuj celoj la administrejo de UEA eventuale malfermos por vi personan konton ĉe la Centra Oficejo (CO) en Nederlando. Bonvolu noti, ke la kongresajn kotizojn oni ne fiksas en pundoj, do ilia valoro varias laŭ la taga kurzo. Estas plej avantaĝe aliĝi antaŭ la antaŭa jarfino. La Peranto kutime disponas pri kongresaj aliĝiloj kaj la Unua Bulteno de la UK, sed ne pri librokatalogoj.

Aliĝu frue al la UK en Bjalistoko por ricevi **maksimuman rabaton**: € 160 antaŭ la 31-a de decembro por anoj de UEA, sed € 200 por nemembroj.

☆ **Universala Esperanto-Asocio**: Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, Nederlando. Tel. 00-31-10-436-1044; fakse: 00-31-10-436-1751; rete: uea@co.uea.org; sekretario@co.uea.org; financoj@co.uea.org; kongresoj@co.uea.org; uk.mendoj@co.uea.org; libroservo@co.uea.org; ttt-paĝaro: www.uea.org

Daŭrigo de sur paĝo 15

la klasoj povus esti kunligitaj, por ke ĉiuj povu konversacii kaj havi helpon de du instruistoj.

Kiajn paŝojn oni devus fari?

1. Oni trovu lokon, kie estas sufiĉe granda nombro da poŝtoj laborantaj en britaj entreprenoj.
2. Oni esploru, ĉu tie estas lingva problemoj kaj ĉu estas volontuloj por lerni Esperanton (la lingvon oni povas proponi ne nur al la laboristaro, sed ankaŭ por estroj de entreprenoj).
3. Oni trovu Esperanto-instruistojn (polan kaj britan) pretajn tie instrui kaj eble iomete labori en entreprenoj por ricevi sufiĉajn monrimedojn por sin vivteni tie. Mi persone povus

veni tien por instrui Esperanton al poŝtoj dum proksimume tri semajnoj (mi dediĉus por ĉi tio mian libertempon), se mi ankaŭ ricevus monon de entreprenoj por tiea vivtenado.

Oni povus proponi la retpaŝaron 'eklaboru' al entreprenaj estroj ellernintaj Esperanton. Tie ili eventuale povus proponi laboron al eksterlandaj esperantistoj pretaj labori en la entreprenoj.

Mi estas foje skajpe atingebla sub la jena adreso: stanislaw 525.

Stanisław Staszewski
ul. Moniuszki 2

PL-95-070 Aleksandrów Łódzki
Rete: stanislaw25@o2.pl

MALLONGE

IN SHORT

• **Brita kunlaboro kun Herzberg**
Okazis lastatempe tiom da aferoj en la Esperanto-urbo Herzberg en Germanio, ke ni listigas sole kelkajn ĉefajn:

Naŭ infanoj kun gepatroj kaj tri geinstruistoj de la baza lernejo Bar Hill ĉe Kembrigo, Britio, vizitis fine de aŭgusto 2008. Grandparte ili trovis gastiggepatrojn. Okazis bonaj kontaktvizitoj kun ekskursoj, komunaj festoj kaj kun instruado de Esperanto fare de Tim Morley en

la baza lernejo Nicolai. La sukcesan projekton kunlabore kun EAB sub la ŝildo de Lingvolanĉilo oni daŭrigos dum la venontaj jaroj.

La lingvoinstruisto de la gimnazio en Herzberg, Christopher Koch, partoprenis kun du gelnantoj la Internacian Infanan Kongreson en Oostvorne, Nederlando.

En Aŭgusto okazis la 3-a Somera Arbara Lernejo en Jemiarno ĉe Góra, Pollando, kun dudek gelnantoj el Herzberg kaj Góra.

Aperis du koloraj turismaj broŝuroj pri Herzberg kun rondvojo kaj pri turismaj allogaĵoj.

La urbo disponigas por volontuloj kaj honoroficaj Esperanto-helpantoj novan loĝejon kun laboreblecoj en la domo de la fajrobrigado.

Interkultura Tago en Herzberg la 6-an de septembro kun Esperanto-informbudo allogis multajn infanojn, kiuj jam scipovas saluti en Esperanto, dum aliaj petas Esperanto-kursojn.

Multaj homoj ĝojas pri Herzberg kun sia speciala trajto: ekfunkciado kiel oficiala Esperanto-urbo.

• **On Marconi in Esperanto**

The Marconi Centre at Poldhu, owned by the National Trust, but opened by volunteers from Poldhu Amateur Radio Club, runs a presentation for visitors on Guglielmo Marconi's first transatlantic radio transmission, to Newfoundland, from there in 1901. The centre's printed, laminated help sheet in several languages now includes Esperanto as well. Their website is www.gb2gm.org.uk. (Information from Yannick Dumoulin.)

• **Nova Esperanto-muzeo ĉeĥa**

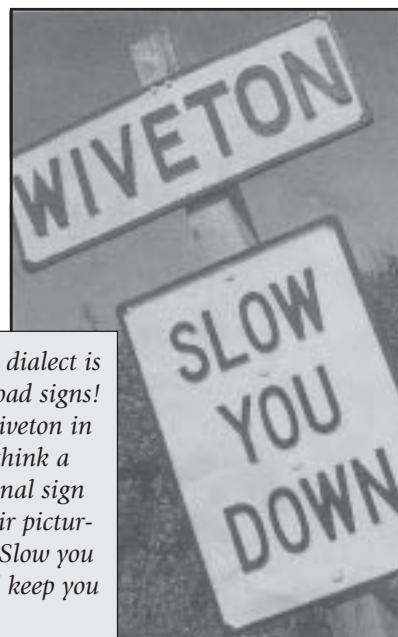
Oni la 20-an de septembro fondis novan Esperanto-muzeon en la ĉeĥa urbo Svitavy. Oni petas sendi reagon al la retpaŝado <esperanto@muzeum.svitavy.cz> kaj kopie al <muzeum@esperanto.cz> (cele al traduko ĉeĥen), por ke la urbaj instancoj vidu, ke la Esperanto-muzeo vere helpas efektive propagandi la urbon en la mondo kaj do ke la muzeo restu vere daŭra, kiel promesite flanke de la nunaj urbaj gvidorganoj.

Ne gravas, ĉu estos gratulo, aŭ promeso, ke dum via eventuala vizito al Ĉeĥio vi strebos viziti ĝin, aŭ simpla montrado de konscio, ke en la urbo Svitavy troviĝas nova Esperanto-muzeo.

La projekto realiĝis dank' al financa partopreno de la Ministerio pri Kulturo de Ĉeĥa Respubliko kaj Esperantic Studies Foundation, Usono.

• **Festi kun fervojistoj en Triesto**

La 61-a IFEF-Kongreso okazos en Triesto, Italio, de la 23-a ĝis la 29-a de majo 2009. Maro, montoj, milda temperaturo kaj granda festado okaze de la 100-jariĝo de Internacia Fervojista Esperanto-Federacio atendas vin, kiel ankaŭ fakaj (kaj ne-fakaj) prelegoj, konatiĝo kun loka kulturo, ekskursoj province kaj regione en Esperanta etoso. Oni bonvenigas ĉiujn esperantistojn, ĉu fervojistaj ĉu ne-fervojistaj. Pliaj informoj haveblas ĉe www.ifef.net, kaj retroŝte de Triesta

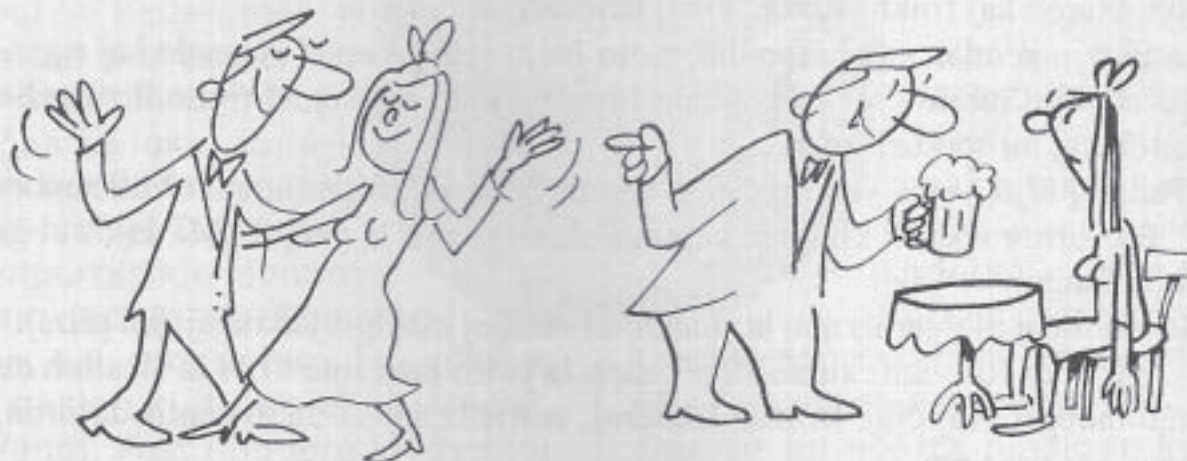

• Now Norfolk dialect is appearing on road signs! Residents of Wiveton in north Norfolk think a more conventional sign would spoil their picturesque village. "Slow you down, bor, and keep you a-troshin!"

humuro

"Akuzato, kial vi ŝtelis la aŭton?"
 "Ĉar mi rapide devis aperi en la laborejo!"
 "Kial vi ne iris per buso?"
 "Buson mi tamen ne kuraĝis ŝteli."

"Mi testamentis mian cerbon al hospitalo."
 "Kaj kiel reagis la hospitalo?"
 "Ili estas tre dankemaj pro ĉiuj bagatelaĵoj."

"Diru, kara fraŭlino, ĉu vi havas partneron por la sekva danco?"
 "Ankoraŭ ne."
 "Bonvolu do gardi mian bieron ĝis mi revenos."

"Sankta Ĉielo! Kio okazis al via mano?"
 "Mordis ĝin hundo."
 "Ĉu vi desinfektis ĝin?"
 "Ne, ĝi forkuris."

Sinjoro Kovaĉ estas maljuna fraŭlo, sed li volas edziĝi.
 Li diras al la amiko:
 "Mi volas edzinigi virinon, kies ĉiuj ecoj estas kontraŭaj al la miaj."
 "Ne estas malfacile. Ja la mondo estas plena de belaj kaj inteligentaj virinoj."

• If you would like to subscribe to *Juna Amiko*, send just £10 to the EAB office (Station Road, Barlaston, Stoke-on-Trent ST12 9DE) with your name and address, or order on-line at www.esperanto-gb.org.

Diversaj agadoj

La somera renkontiĝo de JEB Lokazis ĉi-jare en la pitoreska urbo Buxton inter la 19-a kaj 20-a de julio. Malgraŭ niaj plej bonaj klopodoj inviti membrojn, nur kvin homoj ĉestis. Tim Owen, Daniel White, Mikeo Seaton, Marteno Minić kaj Clare Hunter tamen ege ĝuis la semajnfinojn, kaj kvankam la vetero ne estis perfekta, ni certe spertis malpli da pluvo ol pasintjare.

Atingis la supron

Sabato estis trankvila tago, dum kiu ni kaptis la okazon esplori niajn belajn ĉirkaŭaĵojn kaj babilis Esperante ĝis la frua mateno. Sed Buxton ja troviĝas en la mezo de bela kamparo, kaj dimanĉon ni do decidis iom marŝi en la lokaj montoj. Kun mapo kaj fortaj botoj ni ekis trans la erikejon, kaj Tim bone distris nin per senĉesa kantado de la klasika 'Verdaj la junkoj, ho!' Iomete lacaj, ni finfine atingis nian celon, Shining Tor, la plej alta pinto en Cheshire. La panoramo vere estis belega, sed pro la forta vento ni baldaŭ devis malsupreniri por revarmiĝi en trinkejo.

Internacia Junulara Kongreso

La sekvan sabaton komenciĝis la Internacia Junulara Kongreso

Tim Owen kaj Marteno Minić survoje al Shining Tor. Malsupre: Pruvo ke Marteno kaj Clare Hunter atingis la supron.

(IJK), kaj naŭ homoj vojaĝis el Britio al la hungara urbo Szombathely (som-bat-ej). Por Thomas Preece, Guy Johnston kaj Clare Hunter tiu estis la unua ebleco partopreni veran internacian renkontiĝon, kaj pro tio ili ege ekscitiĝis. Ni ĉiuj pasigis agrablan kaj interesan semajnon en bela loko, sed dum Thomas dormis kaj la aliaj JEBanoj festis, Rolf Fantom laboris.

Kune kun Martin Sawitzki el Germanio, Rolf gvidis la kurson 'Aktivula Trejnado', kiu celis helpi al esperantistoj pli lerte organizi agadon en siaj naciaj asocioj. Dum kelkaj sesioj, ĉirkaŭ 60 partoprenantoj diskutis pri diversaj temoj, ekzemple la plej bona maniero helpi komencantojn.

Kompreneble Rolf ankaŭ strebis reklami la Internacian Seminarion (IS). Al Szombathely li kunportis dekojn da afiŝoj, kiujn kreis JEBano Tim Owen, por sciigi ĉiujn partoprenantojn, ke la temo de la venonta IS estos 'Katastrofoj'. Tiuj certe estis la plej buntaj kaj profesiaj afiŝoj, kiujn ni vidis dum la tuta aranĝo, sed por Rolf eĉ tio ne sufiĉis, kaj merkredon vespere li organizis

apartan programon por pli kreeme varbi por la IS.

La brita kvizo 'La plej malforta ĉenero' nun estas konata tra la mondo, kaj Rolf perfekte prenis la rolon de Anne Robinson en nova Esperanta versio. Ĉiuj partoprenantoj portis la oficialajn T-ĉemizojn de la IS, kiujn kreis Tim Owen, kaj ĉiuj poentoj reprezentis rabaton de la IS-kotizo. Ĝi estis tre spektinda afero – laŭ mi certe la plej amuza kontribuo al la vespera programo.

IJK-Komisiono

Dum la pliparto el ni bedaŭrinde devis reveni al Britio, Rolf kaj Petra kaptis la okazon ĉeesti ankaŭ MIRON, pli ripozan aranĝon, kiu okazis en Duga Resa, Kroatio. Por Rolf la libertempo estis utila okazo starigi la 'IJK-Komisionon' – grupon de spertuloj, kiuj respondecos pri kongresa organizado post 2010.

La celo de la grupo estas helpi al la loka teamo kaj tiel plifaciligi kaj profesiigi la organizadon de venontaj eventoj. La lokaj teamoj povos koncentriĝi pri lokaj aferoj kaj ne plu devos investi tempon por lerni kaj okupiĝi pri administraj aferoj. Ni deziras al li

bonŝancon kun ĉi tiu nova entrepreno!

Aliaj agadoj

Komprenoble ankaŭ aliaj JEB-anoj daŭre aktivas.

Tim Owen lastatempe pasigis tempon kun hungara reprezentanto de SEL, la Skolta Esperanto-Ligo, kiam ili pridiskutis manierojn pli videbligi Esperanton okaze de la sekvonta jamboreo en Svedio en 2011.

Guy Johnston nuntempe klopodas revigligi la Notinghaman Esperanto-Grupon. Ĉiuj, kiuj interesiĝas pri Esperanto en la orientaj mezlandoj, estas bonvenaj viziti la novan retpaĝaron ĉe <http://notinghamo.wordpress.com/> kaj aliĝi al la diskutlisto. Dum la venontaj monatoj, Guy celas pligrandigi la

membraron kaj organizi lokajn renkontiĝojn.

Ankaŭ JEB mem havas interesajn planojn por la aŭtuno. Ni esperas krei aron da flugfolioj, kiujn ni povos sendi al novaj membroj por pli bone informi ilin pri la brita Esperantomovado. Ni intencas fari kelkajn ŝanĝojn al nia retpaĝaro, por ke estu pli facile scii, kiom da membroj ni fakte havas.

Ni ŝatus eldoni apartan numeron de nia bulneto *Saluton!* por disdoni dum la Londona Lingva Ekspozicio, kaj jam pridiskutas la bezonatajn artikolojn. Kaj, komprenoble, ni intencas kunveni almenaŭ unufoje dum la venonta aŭtuno.

Ĉiuj estas bonvenaj – venu al la forumoj por sciigi nin pri viaj preferataj loko kaj semajnfino!

Clare Hunter

MALLONGE

IN SHORT

Daŭrigo de sur paĝo 17

Esperanto-Asocio: noredv@tele2.it kaj testudo.ts@gmail.com. (Informis Elda Doerfler.)

• Instruado – alispeca uzo de la internacia lingvo?

Nun ĉe Universitato de Nankino (Nanjing) en Ĉinio estiĝas, eble por la unua fojo en profesia lingvotestado, testo, kiu okazas plejparte Esperante, pri kapableco lerni fremdan lingvon en posta kurso, do jen eble alispeca

uzo de la internacia lingvo.

La estigo de tiu ideo devenas de s-ino Cui Jianhua, vicestrino de la Fako pri Aplikataj Fremdaj lingvoj ĉe Universitato de Nankino, unu el la plej prestiĝaj universitatoj en Ĉinio. La konkreta realigo de ekzamenoj kaj la enhavigo de la testo pri lernokapablo devenas de Dennis Keefe. Ili jam provis la teston kun dek ok gelernantoj, kaj pro la sukceso de la provoj, la universitato decidis starigi dek

MALLONGE

novajn test-sesiojn en julio.

La testo parte baziĝas sur la principaro de la Baza Esperantokurso (laŭŝtupa progresigo, aktiva kontrolo post instruado ktp), kaj speciale baziĝas sur la ekzercaro PEPAS (modifita Baza Esperanto-kurso, kiu pli fidele spegulas la lernad-stilon de la pliparto de la aziaj lernantoj). La enhavon de la testo oni ŝanĝas okaze de ĉiu apliko. (Referencoj: www.linguafest.info; www.bekkurso.info; www.tritiko.cn. Informis Dennis Keefe.)

• Somerkursaro en Aŭstralio

Aŭstralia Esperanto-Asocio invitas al sia 24-a Somerkursaro, kiu okazos en Sidnejo inter la 11-a kaj 25-a de januaro 2009 ĉe International House (www.usyd.edu.au/internationalhouse), urbocentra loĝejo de internaciaj studentoj de Universitato de Sidnejo. Demandojn oni povas fari al: aesk@esperanto.org.au (AEA, Esperanto-Domo, 143 Lawson Street, Redfern NSW 2016, Aŭstralio).

• Interkompreniĝo inter najbaraj lingvoj

Aperis franclingva kolektiva verko pri 'Interkompreniĝo inter najbaraj lingvoj'. Dek ok aŭtoroj kontribuis al la 408-paĝa libro, kun antaŭparolo de Bernard Cassen. La detaloj estas: *S'entendre entre langues voisines : vers l'intercompréhension*. Chêne-Bourg: Georg, 2008. ISBN 978-2-8257-0947-4.

• Muziko el Argentino

La konata argentina muzikisto Alejandro Cossavella invitas al aŭskultado de liaj novaj surbendigoj ĉe sia retpaĝaro www.alejandrocossavella.ipernity.com.

• History of Esperanto Way in Norwich

On 19 July the main Eastern Counties newspaper, the *Eastern Daily Press*, published a version of the 'convoluted' history of

Viditaj ĉe la ĵusa Universala Kongreso en Roterdamo!

'Esperanto Way' in Norwich, which was initiated by Alderman E.F. Dean on the occasion of the 50th British Congress of Esperanto in Norwich in 1968. Alderman Dean was also the founder of the Norwich Jubilee Esperanto Foundation (NoJEF). There was a long local dispute as to whether Esperanto Way was a new way of renaming 'Lady Lane'. After the 1960s city library was destroyed by fire in the late 1990s, the new Forum building, housing the library, local BBC broadcasting offices, etc., was built over the site, unfortunately consigning Esperanto Way in Norwich to history.

• **Gratulon, Miland!**

EAB-membro Miland Joshi sukcesis kun la noto 'Bona' en la meznivelaj ekzamenoj de ILEI, kiujn li faris dum la Universala Kongreso en Roterdamo. ☐

CONGRATULATIONS!

EAB member George Durham, Benfleet, celebrated his 100th birthday in June 2007. Many congratulations!

New members

Michael Ablett, Danbury
Ms Melanie Evans, Bristol
David Ingram, London
D.L. Mccarney, Pontypridd
Robert Taylor, York
K. Wilson, London
C.J. Wilton, Stoke-on-Trent

New Supporters

Elaine Thornton, Ilkley
Alan Watkins, Stourbridge

Deceased Member

Norah Brown, Brentwood

Completed the Free Postal Course

Jenny Ingham, Ferndown
Susan Kennard, Halesowen
Alasdair MacCaluim, Glasgow
Dennis Pitchforth, Hemel Hempstead

Library presentation in Skipton

In the name of Skipton Esperanto Group, Malcolm Jones presents a copy of *Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto* to

Claire Thompson, head of the town library. Thanks for the photo to Sylvain Fontaine, guest from Dijon, twin town of the York region.

Esperanto en Milton Keynes

Je la 12-a de julio kunvenis ok esperantistoj el diversaj najbaraj urboj ĉe Terry kaj Anica Page en la nova urbo Milton Keynes.

Post kiam la partoprenantoj babilis, konatiĝis kaj manĝis kune, Joyce Bunting faris interesan kaj aktualan prelegon >

La kunvenintoj el Milton Keynes estas (de maldekstre) Ian Roberts, Joyce Bunting, Elizabeth Beskine, Roland England, John Loughran, Anica Page, Arturo Sly. Fotis Terry Page.

pri la ŝanĝo de tradicia farm-bieno apud Harpenden en naturmedi-amikan, senkarbonan establon. Interalie la aŭskultantoj lernis pri la utiligado de la plantoj miskanto kaj vimeno kiel brulaĵo.

Por la sekva etapo de la kunveno la partoprenantoj lasis la domon kaj konatiĝis kun la ĉirkaŭaĵo, dum ili serĉis la respondojn al diversaj rimenigmoj pretigitaj de siaj gastigantoj. Oni apenaŭ eliris, kiam ekpluvis, sed feliĉe la suno reaperis, kaj oni partoprenis agrablajn promenon, kiu ebligis belan okazon por paroli Esperanton.

Denove ĉe Terry kaj Anica, la partoprenantoj trinkis teon, salutis pere de kartoj esperantistojn, kiuj ial ne povis ĉeesti la kunvenon, kaj komenciĝis forumo pri la malaperinta Sud-Mezlanda Esperanto-Federacio (SMEF). Arturo Sly, kies gepatro tre agemis en la Federacio, rakontis mallongan historion pri la SMEF, kaj oni interŝanĝis memorojn. Poste, la forumantoj priparolis la eblon revivigi ĝin, atentaj pri la alfrontendaj malfacilaĵoj: la granda regiono, kiun ampleksas la Federacio, kaj la serĉado pri taŭgaj kunvenejoj, alvitureblaj de partoprenantoj. Malgraŭ tio, la forumo finiĝis pozitive.

Entute, interesa, distra posttagmezo organizita de simpatiaj kaj atentaj gastigantoj, kiu espereble reokazos.

Ian Roberts

• **GROUPS AND FEDERATIONS.**
You are invited to take part in the Barlaston 'Ni Festivalu!' weekend.
See pages 9-10 and the enclosed leaflet.

Invitation to NW Federation annual Autumn Meeting

The NW Esperanto Federation will be holding its next Autumn Meeting on Saturday, 4 October at the Eaton Hotel, Chester.

Arrival after 11 am. Prize raffle tickets and used books will be on sale. A full buffet lunch will be served from around 12.30 pm. After lunch, there will be a short committee meeting, then the guest speaker, Malcolm Jones, will deliver this year's Memorial speech in honour of Antonia Rostron Van Ess on 'Comenius – the Man and the Project'. Project Comenius encourages partnerships between schools within the EU.

After Malcolm's talk, there will be a break for tea or coffee, and the prize draw. Then there will be two conversation groups until the meeting ends around 5.45 pm.

The charge is £10 for the lunch and afternoon tea or coffee. Please send your cheque payable to: 'North West Esperanto Federation'.

Particularly welcome are newcomers and those who are from other regions and abroad. Amike salutas Ian Mac Dowall (Sekretario/kasisto), 40 Danehurst Road, Wallasey CH45 3JJ. Tel. (0151) 638 6802.

Esperanto en Notinghamo

Guy Johnston nuntempe klopodas revigligi la Notinghaman Esperanto-Grupon. Ĉiuj,

kiuj interesiĝas pri Esperanto en la orientaj mezlandoj, estas bonvenaj viziti la novan retpaĝaron ĉe <http://notinghamo.wordpress.com/> kaj aliĝi al la diskutlisto.

Obituaries

Norah Brown was cremated at Rochdale Crematorium on 26 August 2008. The service was conducted by Paul Costello of the British Humanist Association. Present were Mark and Sue Brown, David Kelso, Kimie Markarian, Stephen Thompson, Ian MacDowall, Terry and Anica Page, Malcolm Jones, Edith Sheldrick, Arturo Prent, Graham Blakey.

Here are extracts from David Kelso's oration on behalf of the Esperanto community, of which she was a much-loved member – as has been evident from many expressions of affection.

Two images of Norah emerge from these messages. On the one

Norah Brown

hand, Norah was a person of passionate convictions, who did not easily accept 'lazy orthodoxy'. 'Direct and challenging' was how one friend put it – and that was a compliment, that was

why he was so fond of her and why he, like all of us, will so miss her contributions to the Esperanto world. The other image was Norah's concern for the weak, the timid, the often overlooked. Norah wasn't impressed by the grand, the famous, the self-important. She was, though, aware of those who hang back at gatherings, perhaps through shyness, awkwardness, or because they don't speak Esperanto very well. Norah spoke to everyone on equal terms – Kings and Commoners. Much of that, I suspect, came from her early years in India.

Each of us has a particular memory of Norah. In Scotland, where she was a regular attendee at Esperanto gatherings, we remember with particular fondness the charming talk she gave at the congress in Peebles, 2004.

It seems appropriate to add a few words in Esperanto, the language that played such a large part in Norah's life. Laŭ mia kompreno, geamikoj, Norah ne estis verdire esperantisto, sed esperantano. Ŝi ofte insistis ke, por ŝi, Esperanto estas ne religio, nek ideologio, sed lingvo, komunikilo inter homoj el ĉiuj mondopartoj, ĉiuj rasoj kaj klasoj, ĉiuj tavoloj de klerigo. Per Esperanto Norah vojaĝis tra multaj landoj, renkontis multajn diversajn homojn. Por ŝi, tio pli gravis ol la propagando, la organizado – kvankam ŝi bone kontribuis al la Londona Klubo kaj kiel kasisto de EAB dum tre malfacila tempo.

We shall all, I know, miss Norah. We already do. However, we all have our memories to remember her by. For me, above all, those wide-ranging, spirited conversations, whether in her garden – a garden that was 100% Norah – or over a glass, or three, of whisky, at 2 o'clock in the morning.

Adiaŭ, Norah, kaj dankon!
David Kelso

Memorial Fund for Norah Brown

One of Norah's most memorable qualities was her concern for 'ordinary Esperantists' – those people who are not natural linguists, aren't brimming with self-confidence, and often hang back at Esperanto events through lack of confidence, or because they don't know anyone. Norah didn't overlook them, and many active Esperantists today are grateful for her attention and encouragement when they were learning. It therefore seems a good idea to establish a Memorial Fund in her name for just that purpose: to encourage beginners to persevere and attend courses to improve their language skills. I already have about £100 for the Fund, which will be administered by NoJEF (along with another 30 or so memorial funds); if you would like to contribute (any amount at all), please send a cheque, payable to 'NoJEF' to: David Kelso (NoJEF), 5 Craighill Road, Kilncadzow, Carlisle ML8 4QT.

Máire Mullarney (1 Sept. 1921 – 18 Aug. 2008) was a founding member of The Green Party / Comhaontas Glas and a member of South Dublin County Council for eight years. Her involvement in politics sprang from an interest in public affairs. In 1960 she joined the Language Freedom Movement, and participated in the campaign to ban corporal punishment in schools.

She was also an advocate of home schooling, a proponent of the international language Esperanto, an activist in the women's movement and founder-member of the Irish Family Planning Association, a longtime member of the National Union of Journalists and regular contributor to the Women First page of *The Irish Times* and a staunch opponent of South African apartheid.

She first encountered Esperanto in 1979, and learnt the language by reading the detective stories of Claude Piron. She saw it as her mission to bring Esperanto to the attention of as many people as possible, and claimed that any Irish person with some knowledge of another European language could be reading Esperanto in a day and fluent in a matter of months.

She was also highly generous. In 2003, she donated 20,000

euros to the Eŭropa Komunikad-centro of the European Esperanto Union in Brussels.

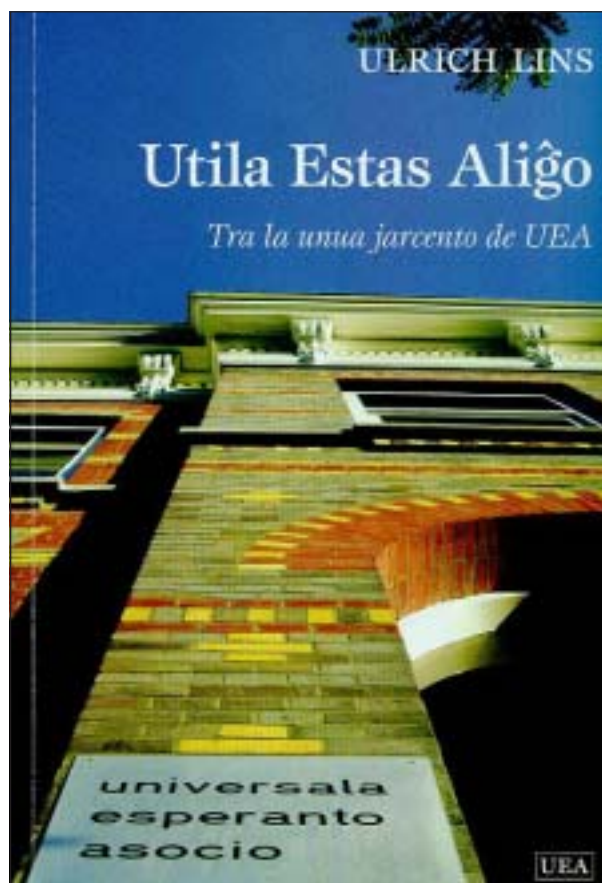
Esperanto led her to the Green Party which grew out of a coming together in 1981 of Friends of the Earth, opponents of experiments on animals, vegetarians, Esperantists and others. The original manifesto of the Ecology Party, forerunner of the Greens, was written on the kitchen table of her home in the Dublin suburb of Rathfarnham.

She stood for election to Dáil Éireann in the Dublin South-East Constituency but failed to win a seat. However, she succeeded in getting elected to Dublin South County Council for the Rathfarnham local electoral area in 1991 and served until 1999 when she stepped down.

Her publications include *Parents and Teachers* (1971), *Anything School Can Do You Can Do Better* (1983) and *Esperanto for Hope* (1989). Her memoir, *What about Me? A woman for whom 'one damn cause' led to another*, was published in 1992.

Several members of the Esperanto Association of Ireland were at her funeral.

(Adapted from her obituary in *The Irish Times*. There is also an article on Máire Mullarney on the pages of the Esperanto version of Wikipedia.)

Utila Estas Aliĝo estas bele produktita libro, verkita en klara kaj flua lingvaĵo, kun riĉa kvanto da fotoj el la historio de Universala Esperanto-Asocio, kiu ĉi-jare festis sian 100-jariĝon.

Post la apero de la unua libro de Zamenhof en 1887, sendube la plej grava dato en la historio de Esperanto estas la fondo de UEA dudek unu jarojn poste, en 1908. Okaze de sia 100-jara jubileo, UEA aperigis ĉi tiun eldonadon. Ĝi ne estas plena analizo de la historio de UEA, sed la tri kontribuajoj celas lumigi la historion kaj stimuli al pliaj esploroj.

La unua kontribuaĵo elstarigas la ĉefajn trajtojn de la agado de UEA dum cent jaroj. La aliaj du koncentriĝas al personoj, kiuj komence kaj dum granda parto de la ekzistado de UEA profunde influis la asocian farton: Hector Hodler kaj Ivo Lapenna.

D-ro Ulrich Lins estas historiisto, kiu estas jam bone konata pro sia gravega libro *La danĝera lingvo* (1988) pri persekutoj kontraŭ Esperanto.

Utila Estas Aliĝo de Ulrich Lins. Roterdamo: Universala Esperanto-Asocio, 2008. 126p. 16 x 23,5 cm. Ilustrita. ISBN 978-92-9017-105-8.

SPECIALA PREZO sole ĉe EAB, **NUR £12**, inkluzive de afranko kaj pakkostoj. Validas ĝis 30 nov. 2008.

- *Make sure media reference sections and your town, county, university or school library have a copy of this unique work of international reference in English*

Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto

- preface by Dr. Humphrey Tonkin, Professor of the Humanities and President Emeritus at the University of Hartford, Connecticut
- general introduction to Esperanto literature, its history, evolution and modern development
- individual introductions to the five periods of the literature
- over 300 individual articles on the most important writers and their work in chronological order, with biographies and critique
- sample literary texts from some of the best original authors
- an introduction to the language itself, its linguistic structure and creative capabilities, including *Esperanto from the Viewpoint of a Writer* by Claude Piron
- extensive bibliographies and index

Concise Encyclopedia of the Original Literature of Esperanto 1887-2007 by Geoffrey Sutton. New York, NY: Mondial, 2008. x + 728 pages. Format: 6" x 9" (152 x 229 mm). ISBN 978-1-59569-090-6. Price €66.00 + p.&p.

- **Place your order** online at <www.librejo.com/enciklopedio>, by fax (+1-208-361-2863), or by e-mail: informo@librejo.com. Mondial will respond promptly with information on the various means and prices of carriage. Mondial (Ulrich Becker), 203 West 107th Street, Apt. 6 C, New York, NY 10025, USA.

Resale outlets should contact Mondial (informo@librejo.com) to agree a price. Pay only after agreement on the cost of carriage. Payment may be made by US bank cheque in US\$; or by giro to a bank in Germany; or to Mondial's account at UEA, Netherlands. Also available from EAB at £52.80 + £7.50 p. & p..

